- a mező- és erdőgazdasági tevékenység során keletkezett melléktermékek, növényi és állati eredetű hulladék hasznosítása, nem élelmiszercélú feldolgozása, valamint az ezekből a termékekből keletkezett termékek közvetlen termelői értékesítése,
- mező- és erdőgazdasági szolgáltatás.

A mezőgazdasági őstermelő kiegészítő őstermelői tevékenységéből származó éves bevétele nem haladhatja meg az őstermelői tevékenységből származó éves bevételének negyedét.

Ha a kiegészítő őstermelői tevékenységből származó éves bevétele meghaladja a teljes őstermelői tevékenységből származó éves bevétele negyedét, akkor a kiegészítő őstermelői tevékenység teljes bevétele nem minősül őstermelői tevékenységből származó bevételnek, és nem folytathat kiegészítő őstermelői tevékenységet mezőgazdasági őstermelőként⁸. Ha az őstermelő több kiegészítő őstermelői tevékenységet végez, akkor ezeknek a bevételeknek az összege nem haladhatja meg az éves őstermelői bevétel negyedét.

A termelési tényezők hasznosításából, értékesítéséből származó bevétel 2022-től nem minősül kiegészítő tevékenységből származó bevételnek, azaz, ha például az őstermelő értékesíti a tevékenysége során használt traktort, istállót, akkor ezt a bevételt nem a kiegészítő őstermelői tevékenység bevételei közt kell figyelembe venni. Ilyenkor a jövedelmet az értékesített vagyontárgy jellegétől függően az ingó vagyontárgy átruházásából származó jövedelemre⁹, ingatlan esetében pedig az ingatlan átruházásából származó jövedelemre¹⁰ vonatkozó szabályok szerint kell megállapítani.

Az őstermelői tevékenységeket be kell jelenteni a Nemzeti Adó- és Vámhivatalhoz (NAV). Ezt

- az adószámmal rendelkező őstermelőknek a 'T101 jelű bejelentőlapon,
- vagy ha egyéni vállalkozási tevékenység mellett folytatott őstermelői tevékenységet, akkor a 'T101E jelű bejelentőlapon

kell megtenni. A nyomtatványok az Általános Nyomtatványkitöltő Keretprogram (ÁNYK) mellett az Online Nyomtatványkitöltő Alkalmazásban (ONYA) is elérhetők (https://onya.nav.gov.hu).

Saját gazdaság¹¹

Saját gazdaság az őstermelő saját, vagy az őstermelők családi gazdasága tagjainak közös használatában álló

- mező- és erdőgazdasági hasznosítású föld és
- a mezőgazdasági termelőeszközök azon köre,

⁷ Csgtv. 2. § c) pont.

⁸ Csgtv. 3. § (4) bekezdés.

⁹ Szja tv. 58. §-a.

¹⁰ Szja tv. 59-62. §-a.

¹¹ Csgtv. 2. § h) pont.

amelyre nézve az őstermelőt vagy az őstermelők családi gazdasága tagjait megilleti a termelés szervezésének, valamint – a vetőmag-bértermelés, a bérnevelés, a bérhizlalás és a kihelyezett állat tartása kivételével – a termelés eredményének felhasználási joga.

Az őstermelő tehát nemcsak a saját tulajdonában lévő földön, a saját termelőeszközeivel végezheti a tevékenységét, hanem **akár bérelt földön, bérelt eszközökkel is dolgozhat**, ha a termelés szervezéséről, illetve a megtermelt termékek, termények felhasználásáról, értékesítéséről – az előbbiekben felsorolt tevékenységek kivételével – a mezőgazdasági őstermelő dönt.

1.2. Az őstermelők családi gazdasága

Az őstermelők családi gazdasága olyan termelési közösség, ami

- önálló jogalanyisággal és a tagok vagyonától elkülönült vagyonnal nem rendelkezik,
- legalább két, egymással hozzátartozói láncolatban álló, mezőgazdasági őstermelő tag hozza létre.
- és benne a mezőgazdasági őstermelők az őstermelői tevékenységüket saját gazdaságukban közösen, valamennyi tag személyes közreműködésével, összehangoltan végzik. 12

Hozzátartozói láncolaton¹³

- a) a közeli hozzátartozói kapcsolatban lévő¹⁴ természetes személyek, valamint
- b) az a) pont szerinti személyek hozzátartozói¹⁵ és
- c) a b) pont szerinti személyek egyenesági rokonai által alkotott csoportot kell érteni. 16

Az őstermelők családi gazdaságára és tagjaira a Csgtv.-ben nem szabályozott kérdésekben a Ptk. polgári jogi társasági szerződésre vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni.¹⁷

Egy mezőgazdasági őstermelő egyidejűleg csak egy őstermelők családi gazdaságának lehet tagja. 18

Az őstermelők családi gazdaságának alapítása céljából a mezőgazdasági őstermelő tagok írásbeli szerződést kötnek, amely tartalmazza:

6

¹² Csgtv. 6. § (1) bekezdés.

¹³ Csgtv. 2. § b) pontja.

¹⁴ A Polgári Törvénykönyvről (a továbbiakban: Ptk.) szóló 2013. évi V. törvény 8:1. § (1) bekezdés 1. pontjának megfelelően.

¹⁵ A Ptk. 8:1. § (1) bekezdés 2. pontja szerint.

¹⁶ Közeli hozzátartozó a házastárs, az egyenes ágbeli rokon, az örökbe fogadott, a mostoha- és a nevelt gyermek, az örökbe fogadó, a mostoha- és a nevelőszülő, valamint a testvér. Hozzátartozó pedig a közeli hozzátartozó, az élettárs, az egyenes ágbeli rokon házastársa, a házastárs egyenes ágbeli rokona és testvére, és a testvér házastársa. ¹⁷ Csgtv.6. § (2) bekezdés.

¹⁸ Csgtv. 6. § (3) bekezdés.